

Извјештај о екстерној евалуацији за:

Независни универзитет Бања Лука

ХЕААРС број: 01/1.3.38-1-5/18

Датуми посјете: 28., 29. и 30. мај 2019. године

Локација: Бања Лука

Комисија за екстерну евалуацију:

- Проф. др Марко Ђого, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Невенка Махер, међународни стручњак, члан,
- Дипл. инж. Бошко Боројевић, ма, представник привреде и праксе, члан и
- мр Мирза Оруч, представник студената, члан.

Координатор: дипл. инж. Татјана Радаковић, ма

Критеријуми евалуације: Стандарди и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања – ESG (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area - European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2015*), Критеријуми за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуми за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске

Садржај:

1.0	Апликација	3
1.1	Информација о процесу акредитације	3
1.2	Подаци о високошколској установи	5
1.3	Подаци о захтјеву	6
2.0	Екстерна евалуација	7
2.1	Претходне активности	7
2.2	Посјета високошколској установи	10
3.0	Мишљење о исходу екстерне евалуације	13
3.1	Оцјена квалитета по појединачним критеријумима	14
3.2	Извјештај о акредитацији студијских програма	25
3.3	Препорука за акредитацију	32

1.0 Апликација

1.1 Информација о процесу акредитације

Независни универзитет Бања Лука (у даљем тексту: Универзитет) предао је пријаву за реакредитацију Универзитета и рецензију у сврху акредитације 5 студијских програма 27.2.2018. године Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) која је заведена под бројем протокола Агенције 01/1.3.40/18. Пријава је предата у року предвиђеним претходним рјешењем о акредитацији Универзитета број 49/13 од 27.02.2013. године. Агенција је 26.04.2018. године актом број 01/1.3.40-4/18 затражила од Министарства просвјете и културе Републике Српске, као надлежног органа управе, провјеру легитимности рада установе, а 23.5.2019. актом бр. 01/1.131-1/18 од Републичке управе за инспекцијске послове податке у вези са вршењем инспекцијског надзора над Универзитетом. Министарство је информисало Агенцију да су за све студијске програме који су предмет рецензије у сврху акредитације издата рјешења и дозволе за извођење студијских програма, те да се у Министарству не води ниједан другостепени поступак у којем је жалитељ Универзитет. Републичка управа за инспекцијске послове је дописом број 24.012/9993-143-8/18 од 12.06.2018. године обавијестила Агенцију да су све мјере наложене од стране инспектора извршене.

Агенција је 17.01.2018. године са Универзитетом закључила Уговор за услуге рецензије студијских програма у сврху акредитације које ће Агенција извршити на основу:

- анализе усаглашености документације са законским захтјевима (легитимност захтјева), комплетности документације у односу на прописе Агенције, извјештај о проведеном аудиту са приједлогом мјера за унапређење, према важећим законским прописима Републике Српске и Босне и Херцеговине, као и правилима европских асоцијација у овој области и
- рецензије студијских програма у сврху акредитације са циљем утврђивања усаглашеност са захтјевима Стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања, БиХ – РС критеријума и процјена усаглашености структуре и садржаја студијских програма са утврђеним излазним профилима.

Уговором за услуге рецензије студијских програма у сврху акредитације као предмет рецензије дефинисани су сљедећи студијски програми:

- Безбједност и криминалистика

- Екологија
- Економија и пословање
- Политикологија
- Предшколско васпитање

Уговором су дефинисане обавезе Универзитета и Агенције као и повјерљивост свих информација пружених у току поступка рецензије.

Агенција је спровела поступак одабира чланова комисије стручњака у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, те у складу са Законом о високом образовању Републике Српске, актом број 01/1.3.40-2-2/18 од 05.06.2018. године упутила Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ захтјев за именовање Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији (даље: Комисија стручњака) у сљедећем саставу:

- Проф. др Марко Ђого, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Невенка Махер, међународни стручњак, члан,
- Дипл. инж. Бошко Боројевић, ма, представник привреде и праксе, члан и
- мр Мирза Оруч, представник студената, члан.

Након вишемјесечне кореспонденције, а имајући у виду да предложени састав комисије није оспорен у погледу избора стручњака са Листе, приступило се припреми посјете високошколској установи. У међувремену је извршено и именовање комисије стручњака од стране Агенције за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ рјешењем број 05-33-1-99-55/19 од 12.03.2019. године.

Уговор за услуге акредитације високошколске установе закључен је 23.01.2018. године између Агенције и Универзитета гдје је дефинисано да су предмет евалуације систем обезбјеђења квалитета високошколске установе и студијски програми који су обухваћени поступком рецензије у сврху акредитације. Уговором су дефинисане обавезе Универзитета и Агенције као и повјерљивост свих информација пружених у току поступка акредитације.

Агенција је по запримању пријаве Универзитета за реакредитацију рјешењем број 01/1.5.40-2-4/18 за координатора поступка реакредитације Универзитета и поступка рецензије студијских програма именovala стручног савјетника за акредитацију у високом образовању, дипл. инж. Татјану Радаковић, ма.

1.2 Подаци о високошколској установи

Подаци о високошколској установи:	
Назив, адреса и е-маил адреса институције	Независни универзитет Бања Лука; Велка Млађеновића 12 Е; info@nubl.org
Интернет адреса	www.nubl.org
Назив, број и датум акта о оснивању	Рјешење о оснивању Независног универзитета за политичке и друштвене науке Бања Лука; број улошка 5-82-000 Бања Лука од 11.10.2006. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	44402522740000
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	11011225
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Зоран Калинић; Саве Мркаља 3, 78 000 Бања Лука
Број и датум одлуке о именовану лица овлашћеног за заступање	Одлука о избору ректора Независног универзитета Бања Лука број 71-7 278-2/17 од 25.10.2017. године
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	07.023/602-2086/09 од 01.10.2009. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	-
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	Економски факултет – Доц. др Саша Чекрлија Педагошки факултет – Проф. др Миломир Мартић Факултет за политичке науке – Проф. др Љубомир Зубер Факултет за екологију – Доц. др Слободанка Павловић Факултет за безбиједност и заштиту – Проф. др Слободан Жупљанин
Контакт особа (за посјету)	Проф. др Слободан Жупљанин
Број телефона	051/456-600

1.3 Подаци о захтјеву

Универзитет је уз захтјев за реакредитацију доставио попуњен апликациони образац који прати структуру стандарда и критеријума у односу на које се врши акредитација, самоевалуациони извјештај Универзитета, те осталу пратећу документацију која је хиперлинковима повезана с апликационим образцем (Статут, Рјешења и дозволе за рад, Стратегију, Правилник о осигурању квалитета на Универзитету, План за отклањање примједби комисије за акредитацију за период 2013-2017, Стандард за обезбјеђење квалитета на Универзитету и факултетима и др.). Истовремено, на образцу прописаном од стране Агенције је достављена посебна апликација и за све пријављене студијске програме пратећи одговарајуће стандарде и критеријуме, као и самоевалуациони извјештаји за све пријављене студијске програме и пратећа документација.

Студијски програми које је Универзитет пријавио за акредитацију, а који су претходно прошли поступак рецензије:

Студијски програми пријављени за акредитацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Безбједност и криминалистика	1. циклус	Дипломирани правник за безбједност и криминалистику - 240 ECTS
Политикологија	1. циклус	Дипломирани политиколог - 240 ECTS
Екологија	1. циклус	Дипломирани еколог - 240 ECTS
Економија и пословање	1. циклус	Дипломирани економиста (уз додатак модула) - 240 ECTS
Предшколско васпитање	1. циклус	Дипломирани васпитач предшколске дјецe – 240 ECTS

2.0 Екстерна евалуација

Предмет екстерне евалуације је функционирање целокупног система квалитета Универзитета т.ј. институције (постављеног система И његовог рада) и квалитета програма и њихових исхода (резултата који су запосљивост студената).

2.1 Претходне активности

Након прегледа достављене документације за рецензију студијских програма од стране Агенције, увидом у Листу домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа, односно њихових студијских програма констатовано је да на Листи нема стручњака из свих научних области и поља којима припадају студијски програми пријављени за рецензију. Агенција је стога предузела мјере како би се обезбиједили стручњаци из свих адекватних научних области и поља и формирала Листу рецензената (<http://heears.com/index.php/sr/lis-r-c-nz-n>) која је листа отвореног типа с циљем континуираног допуњавања. Приликом одабира рецензената вођено је рачуна да се бирају међународно признати домаћи и инострани универзитетски наставници, научници или умјетници који су бирани у звања у ужој научној области предметног студијског програма како би се дошло до што квалитетнијих рецензентских извјештаја. Сви рецензенти који су ангажовани за рецензије студијских програма су били стручњаци из региона. У два случаја је због објективних разлога дошло је до замјене рецензента.

Сви рецензенти су потписали изјаве о непостојању сукоба интереса, уговоре који их обавезују на професионално поступање и трајно чување свих информација стечених у поступку рецензије. Рецензенти су на разматрање добили попуњене апликационе обрасце студијских програма, самоевалуационе извјештаје, бројну пратећу документацију, Стандарде и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, образац

упутства за рад рецензента који је представљао и чек листу рецензента, као и образац извјештаја о рецензији. Након достављања прелиминарног извјештаја, исте је разматрао стручни колегијум Агенције и прихватао извјештаје у првој верзији или евентуално тражио допуну извјештаја уколико нису били обухваћени сви захтјеви критеријума и стандарда.

Извјештаји рецензената студијских програма:

Р. бр.	Студијски програм	Број Извјештаја рецензије
1.	Безбједност и криминалистика	01/1.3.38-2-8-2/18
		01/1.3.38-2-9-2/18
2.	Економија и пословање	01/1.3.38-2-4-2/18
		01/1.3.38-2-5-2/18
3.	Предшколско васпитање	01/1.3.38-2-10-2/18
		01/1.3.38-2-11-2/18
4.	Политикологија	01/1.3.38-2-6-4/18
		01/1.3.38-2-7-2/18
5.	Екологија	01/1.3.38-2-2-2/18
		01/1.3.38-2-3-2/18

Након завршетка активности са рецензијама студијских програма у сврху акредитације отпочеле су припреме Комисије стручњака у сљедећем саставу:

- Проф. др Марко Ђого, представник академске заједнице у БиХ, председник,
- Проф. др Невенка Махер, међународни стручњак, члан,
- Дипл. инж. Бошко Боројевић, ма, представник привреде и праксе, члан и
- Мр Мирза Оруч, представник студената, члан.

Комисија је на разматрање добила документацију Универзитета, попуњен апликациони образац, самоевалуациони извјештај, бројну пратећу документацију, извјештај из претходног поступка акредитације, извјештај о накнадним активностима предузетим између два циклуса акредитације, рецензије студијских програма (укључујући и извјештаје и чек листе рецензената), те планове за унапређење студијских програма направљене на бази рецензентских извјештаја. Комисија је, такође, добила Стандарде и смјернице за осигурање квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију високошколских установа у Републици Српској

и БиХ, Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, обрасце чек листе за члана комисије стручњака и образац извјештаја.

Агенција је организовала састанак Комисије стручњака 09.04.2019. године којем су присуствовали координатор и сви чланови Комисије стручњака. Том приликом Комисија је утврдила методологију рада и између осталог усагласила, поштујући акте Агенције и све релевантне прописе у Републици Српској и БиХ, да сваки члан комисије има обавезу да на основу анализираних документације високошколске установе попуни образац индивидуалне контролне листе која служи као подсејетник члану Комисије са питањима, запажањима и захтјевима за додатне документе за посјету установи. На истом састанку су договорене све појединости рада, усаглашено заједничко разумијевање захтјева стандарда и критеријума. Претходно је Комисија усагласила План и програм посјете високошколској установи који је Прилог 2 овог извјештаја, а предвиђа посјету у трајању од три радна дана (укључујући и припремне, радне и састанке обуке Комисије). Такође, Комисија је потписала и индивидуалне изјаве о непостојању сукоба интереса. Прије посјете Комисије за екстерну евалуацију, руководство и представници служби Универзитета су упознати са детаљима и током предстојеће посјете, те им је благовремено достављен План и програм посјете који су допунили именима учесника на сваком поједином састанку. Предмет екстерне евалуације је високошколска установа и студијски програми и то кроз процјену обављања основне дјелатности у односу на степен испуњености Критеријума за акредитацију високошколске установе у Републици Српској и БиХ и релевантних Европских стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у високом образовању те кроз процјену студијских програма у односу на Критеријуме за акредитацију студијских програма у Републици Српској и БиХ, као што је наведено у Апликацији за акредитацију Универзитета.

Током састанка је усаглашен фокус на поједина питања, размјењена су мишљења стечена након прегледа апликације високошколске установе, усаглађен начин вођења разговора као и друга питања од важности за професионалан рад Комисије стручњака. Посебна пажња је посвећена извјештајима о рецензији пријављених студијских програма и извјештајима о унапређењу за сваки студијски програм.

2.2 Посјета високошколској установи

Посјета високошколској установи реализована је 28, 29. и 30. маја 2019. године, а План и програм посјете Универзитету (даље: План посјете) доступан је у Архиви Агенције, у досије Универзитета и усаглашен је са свим члановима Комисије стручњака, те благовремено достављен високошколској установи како би се припремила документација и да би рад на евалуацији био што боље организован.

Планом посјете било је предвиђено да током првог дана Комисија стручњака разговара са следећим саговорницима:

- менаџмент високошколске установе и тима за квалитета (десет представника међу којима су били ректор, директор, генерални секретар, предсједник Управног одбора, уредник часописа SVAROG, проректор за наставу, представник Сената, представник тима за квалитет, представник рачуноводства и предсједник Парламента студената Универзитета),
- тим за квалитет и тим за припрему самоевалуационог извјештаја Универзитета и студијских програма (десет представника),
- представници студентске службе, библиотеке, правне службе Универзитета, рачуноводства Универзитета (десет представника),
- представници Одјелења за међународну сарадњу Универзитета (четири представника),
- менаџмент и представници академског особља студијског програма Безбједност и криминалистика (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - двадесет представника),
- студенти свих година студија првог циклуса студијског програма Безбједност и криминалистика-узорак од максимално 15 студената,
- менаџмент и представници академског особља студијског програма Екологије (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља -осамнаест представника),
- студенти свих година студија првог циклуса студијског програма Екологије – узорак од максимално 15 студената
- представници дипломираних студената/алумни (једанаест представника)
- представници привреде и праксе (петнаест представника),

да током другог дана Комисија стручњака посјете и разговара са:

- менаџментом и представницима академског особља студијског програма Економија и пословање (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - једанаест представника),
- студенти свих година студија првог циклуса студијског програма Економија и пословање-узорак од максимално 15 студената
- обилазак и презентација физичких ресурса универзитета,
- менаџмент и представници академског особља студијског програма Политикологије (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - осамнаест представника),
- студенти свих година студија првог циклуса студијског програма Политикологије – узорак од максимално 15 студената.
- менаџмент и представници академског особља студијског програма Предшколско васпитање (декан, генерални секретар, шеф рачуноводства, представници академског особља - десет представника),
- студенти свих година студија првог циклуса студијског програма Предшколско васпитање – узорак од максимално 15 студената.

Да током трећег дана Комисија стручњака одржи:

- интерни састанак на којем би припремила нацрт мишења
- презентација нацрта извјештаја менаџменту Универзитета

Сви састанци су реализовани у складу са планом посјете.

Тако је током првог радног дана (28.5.2019) Комисија одржала састанке са менаџментом Универзитета, тимом за квалитет и тимом за припрему самоевалуационог извјештаја, представницима стручних служби Универзитета, директорицом и члановима Одјељења за међународну сарадњу, менаџментом и представницима академског особља студијског програма Безбједност и криминалистика, студентима свих година студија првог циклуса студијског програма Безбједност и криминалистика, менаџментом и представницима академског особља студијског програма Екологије, студентима свих година студија првог циклуса студијског програма Екологије, представницима дипломираних студената/алумни асоцијације, представницима привреде и праксе (петнаест представника).

Комисија је током другог дана у оквиру обиласка ресурса посјетила ресурсе свих пријављених студијских програма. Посјета је обухватала обилазак просторија у којима се одвија настава, рачунарских сала, кабинета студијских програма, библиотеке и студентске службе,

стручних служби универзитета, кабинета професора, разговор са представницима студијских програма (декани, продекани, професори, секретар, библиотекар), као и са студентима који су се у то вријеме затекли на настави. Затим су настављени састанци са менаџментом, професорима и студентима појединих студијских програма.

Током трећег радног дана посјете, 30.05.2019. чланови Комисије су одржали интерни састанак на којем су усагласили садржај и смјернице прелиминарног извјештаја са процјеном стања и препорукама за унапређење, којим је наглашено саопштавање добрих и слабих страна, те основних препорука за унапређење по сваком критеријуму понаособ.

Након усаглашавања ставова, одржан је заједнички завршни састанак на којем је Комисија представницима руководства Универзитета, деканима и тиму за квалитет и самоевалуацију представила прелиминарни извјештај о вањској евалуацији. Током тродневне посјете вођен је записник који је доступан у Архиви Агенције, досије Универзитета.

Листа учесника на свим разговорима је доступна у Архиви Агенције као саставни дио Плана посјете Универзитету.

Након одржаних састанака и обављених разговора, чланови Комисије су на крају сваког радног дана одржавали интерне састанке на коме су износили индивидуална запажања и утиске са појединих састанака, коментарисали добијене информације и анализирали рад комисије. Током дискусије сви чланови Комисије су усагласили ставове који представљају добру основу за израду извјештаја са свим детаљним анализама по сваком појединачном критеријуму за високошколске установе и за студијске програме. О овим запажањима дате су и посебне препоруке у наставку извјештаја.

3.0 Мишљење о исходу екстерне евалуације

Екстерна евалуација је урађена провјером нивоа испуњености захтјева ЕСГ стандарда, Критеријума за акредитацију високошколских установа и Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија.

Критеријуми за оцјену нивоа испуњености захтјева:

Ниво I – нема доказа или постоје дјелимични, непоуздани докази испуњења захтјева (потпуно ново или страно у организацији),

Ниво II – захтјев је планиран, постоји само на папиру и/или дјелимично спроведен,

Ниво III - захтјев је планиран, спроведен и прате се ефекти,

Ниво IV – захтјев је планиран, спроведен, прате се ефекти, са/без увођења сталних прилагођавања и побољшања на основу поређења са најбољима.

I	ВШУ не испуњава захтјев
II	ВШУ дјелимично испуњава захтјев
III	ВШУ претежно испуњава захтјев
IV	ВШУ у потпуности испуњава захтјев

3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима

A.1 Политика осигурања квалитета

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.1 и РС/БиХ критеријума Т.1.1, Т.1.2, Т.1.3, Т.1.4, Т.1.5, Т.1.6

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили слjedeћа питања:

1. Да ли се циљеви акционог плана за унапређење квалитета евалуирају на годишњем нивоу или на нивоу времена имплементације стратегије?
2. На који начин се континуирано прикупљају подаци за израду стратешких одредница и на који начин се одређује улога стaкeхолдeра у овом процесу?
3. На који начин сте укључени у процес самовредновања (питање за студенте)?
4. Да ли су задовољни имплементацијом анализе самовредновања студијских програма? (питање за студенте)
5. Која је визија НУБЛ-а на пољу међународне сарадње? Како је и у којој мјери са њом упознато особље НУБЛ-а?
6. Постоје ли обрасци евалуације и процес признавања квалификација?

Добре стране:

- Сви документи од важности за политику осигурања квалитета (Стратегија развоја Универзитета, Политика осигурања квалитета, Статут, правилници итд) постоје и јавно су доступни.
- Менаџмент Универзитета и организационих једница су свјесни важности осигурања квалитета.

Слабе стране:

- Према приказаном из СЕР-а СП и СЕР-а ВШУ није јасно видљива слика пројеката које имплементира НУБЛ.
- Учешће заинтересованих страна (студената, послодаваца и других) у креирању и иновирању НПП-а није адекватно документовано.
- СЕР су веома "шкрти" без показивања јасних података о траженим критеријима као и без јасног увида учешћа студената у области израде СЕР-а, јер сами студенти нису директно укључени у процес осигурања квалитета изузев оцјене наставног процеса.
- Финансијска издвајања за подршку међународној сарадњи нису јасно дефинисана већ се врше ad hoc.
- Није документовано да постоји јасна веза између научно-истраживачког рада и наставног процеса.

Препоруке за унапређење:

- На годишњем нивоу пратити и презентовати пројекте који се имплементирају на ВШУ. Материјали морају бити доступни и приказани са јасним идентификационим подацима.
- Формализовати учешће заинтересованих страна у процесу доношења и иновирања СЕР
- Именовати надлежну особу која ће се бавити искључиво креирањем и спровођењем политике квалитета на ВШУ са циљем јачања структуре и процеса и политике система осигурања квалитета на ВШУ.
- СЕР би се требали радити на годишњем нивоу на бази извјештаја, а у складу са стандардима и критеријима о акредитацији ВШУ и СП у РС и БИХ.
- Направити буџет (буџетску линију) Универзитета за међународну сарадњу за планирање за студенте као и потенцијал јачања планирања међународне сарадње.
- Организовање службе за међународну сарадњу у виду "Help Desk" којим би се међународна сарадња, а посебно мобилност, приближила студентима.

Ниво испуњености захтјева:

III

A.2 Израда и одобравање програма

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.2 и РС/БиХ критеријума Т.2.1, Т.2.2

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:

Да ли су студенти активно укључени у процес иновирања и унапређења наставних програма?

Постоји Правилник о доношењу и евалуацији студијских програма?

Добре стране:

- Постоји Правилник о доношењу и евалуацији студијских програма.
- Већина СП је по структури наставних предмета усаглашенаса СП на водећим ВШУ у региону што омогућава мобилност студената.

Слабе стране:

- Комисији нису презентовани документи из којих би се могло закључити да су у процесу издаје Елабората о оправданости студијских програма био укључен било ко осим менаџмента ВШУ, мада су усмено пружене информације да су били консултовани и еминентни стручњаци из региона.
- Наслови појединих СП (конкретно СП Економија и пословање) не одражавају у потпуности садржај тих СП.

Препоруке за унапређење:

-Приликом иновирања СП ускладити називе истих са оним што ВШУ може да пружи.

-Приликом израде елабората о оправданости студијских програма водити рачуна да различити stakeholderi и формално буду укључени у овај процес.

Ниво испуњености захтјева:

III

A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента

Захтјеви ESG стандарда 1.3 и РС/БиХ критеријума Т.3.1, Т.3.2, Т.3.3

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:

1. У свим Извјештајима, како Универзитета тако и студијских програма наводи се једна реченица за међународну сурадњу: „На Факултету студира и одређени број студената из Републике Србије и Хрватске који су своје дошколовавање завршили на Факултету." Да ли постоји јасан број студената који су провели период мобилности на некој другој ВШУ и на који начин се иста вреднује?
2. Када вас наставници упознају са Вашим обавезама на предмету и у којој форми? (питање за студенте)

Добре стране:

- Постоји Правилник о студирању на I и II циклусу студија.
- Из разговора са предствницима студената са свих студијских програма Комисија је стекла утисак да су студент адекватно информисани о правилима студирања и вредновања њиховог рада.

Слабе стране:

- Мобилност постоји, али није системски подстакнута.

Препоруке за унапређење:

- Изабрати студента који ће на одговарајући начин или мандатни период бити укључен у процес QA система да би активно учествовао у свим процесима.
- Направити буџетску линију за мобилност
- Организовати љетну школу или сличне активности за повећање мобилности

Ниво испуњености захтјева:

IV

A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација

Захтјеви ESG стандарда 1.4 и РС/БиХ критеријума Т.4.1, Т.4.2, Т.4.3

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:

На који начин се дефинише квота уписа на Универзитет и студијске програме?

Добре стране:

- Постоје одговарајући правилници.
- Постоји процедура за признавање испита и међународну сурадњу.
- На нивоу студијских програма постоје Комисије за препис, признање и еквиваленцију које именује ННВ.

Слабе стране:

- Нема уочених слабих страна

Препоруке за унапређење:

- Нема конкретних препорука

Ниво испуњености захтјева:

IV

A.5 Људски ресурси

Захтјеви ESG стандарда 1.5 и РС/БиХ критеријума Т.5.1, Т.5.2, Т.5.3, Т.5.4, Т.5.5

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили следећа питања:

Шта се урадили по препорукама рецезената да се стање на овом пољу поправи?

Добре стране:

- На СП Политикологија, менаџмент је поступио по препорукама Рецезената овог студијског програма и ангажовао значајан број, тачније тринаест (13), додатних наставника и сарадника, чиме је ситуација значајно поправљена с тим да Комисија уочава да се ради о допунском радом односу. Комисија је добила увјеравање од стране менаџмента овог СП да су учинили једино што је било могуће у овако кратком периоду да поступи по препорукама рецезената, а да постоји намјера јачања кадровске базе у наредном период кроз пријем наставника и посебно сарадника из редова најбољих студената.
- На СП Економија и пословање Комисији су презентоване одлуке ННВ и Сената према којима ће одмах бити расписани конкурси за избор неколико наставника и сарадника у УНО (Теоријска економија, Међународна економија, Монетарне финансије са

банкарством, Јавне финансије), чиме ће и овај студијски програм врло брзо (у року од неколико мјесеци) задовољити минималне услове у погледу адекватне покривености наставног процеса властитим кадром ВШУ.

- Постоји Правилник о поступку и условима избора академског особља који на адекватан начин регулише ову област.
- Послодавци стејхолдери имају позитивно мишљење о раду у Универзитета
- Добра комуникација са студентском службом институције
- Комисија ја упозната да се научно наставном особљу финансирају трошкови учешћа на научним скуповима, покривају трошкови издавања уџбеника итд.
- Постоји Правилник о студентском вредновању.
- Редовно се проводи студентско анкетање, евалуација добијених резултата и спроводе се мјере за отклањање уочених проблема.

Слабе стране:

- Комисији нису презентована документа из којих би се могло видјети да постоји системски приступ управљању људским ресурсима.
- Комисији су презентоване одлуке о изборима у звање. Комисија је примјетила да је на ВШУ распрострањена пракса избора наставног особља на више УНО, чак и када се ради о наставницима који нису у сталном радном односу на УНО! Такође је примјећена пракса избора у више УНО које нису чак ни сродне што доводи у питање компетентност тако изабраних наставника.
- Наставно особље је генерално преоптерећено и близу горње дозвољене законске границе, мада је ова пракса распрострањенија на неким студијским програмима (Економија и пословање, Екологија). Овоме нарочито доприноси пракса да наставници одржавају и часове вјежби.

Препоруке за унапређење:

1. Хитно расписати конкурсе за пријем већег броја наставник и сарадника и то (интегрално за све СП):

- најмање три (3) наставника два (2) сарадника у пуни радни однос на СП Економија и пословање.
- Расписати конкурс за пријем најмање једног (1) наставника и једног (1) сарадника на СП Екологија.
- Превести два (2) наставник из допунског у стални радни однос на СП Политикологија и

извршити пријем бар три (3) сарадника из редова најбољих студената овог факултета у року од годину дана.

2. Изборе у звања повезати са закључивањем радног односа са ВШУ.

3. Дефинисати у Правилнику да је могуће имати избор у звања за само једну УНО.

4. Формализирати систем сарадње са стакхолдерима путем упитника, извјештаја, мјесецних састанака или оснивања тијела као форума стакхолдера на нивоу Универзитета.

Ниво испуњености захтјева:

III

A.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.6 и РС/БиХ критеријума Т.6.1, Т.6.2, Т.6.3, Т.6.4, Т.6.5

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:

1. Да ли су задовољни физичким ресурсима? (Питање за студенте)
2. За све студијске програме достављени су исти документи са просторним капацитетима, да ли постоје власитти простори студијског програма?
3. Да ли постоји акциони план унапређења физичких ресурса на годишњем нивоу? (питање за менаџмент ВШУ)
4. Број библиотечких јединица да ли је одговарајући за све студијске програме и цјелокупну ВШУ, али такође да ли постоји план набавке литературе или израде властите литературе за наставне јединице?

Добре стране:

- Физички ресурси СП Безбједност и криминалистика високо задовољавају критеријуме из ове области.
- Комисији је презентован рад на изградњи новог кампуса са којим ће физички ресурси бити значајно унапређени.
- Наставна литература укључена у цијену школарине
- Библиотеке располажу задовољавајућим библиотечким фондом
- Постоји и информатичка и писана пријава испита.
- Резултати испита се објављују на веб страници факултета.
- Процес жалбе студената се просљеђује према одговарајућим службама. Постоје обрасци за те елементе.
- Систем едукације и усавршавања за административно особље постоји спорадично. На ВШУ има укупно 10 административних радника, који су изразили задовољство приликама за усавршавање које им пружа менаџмент ВШУ. Циљеви и стратегија су доступна свима радницима НУБЛ. Води се евиденција објављивања НИР.
- Постоји претплата на електронске стручне часописе и базе података, али постоји одређена преклапања, као препоруку направити план приступа и издвајања средстава за приступ базама података.
- Кориштење електронске платформе за издавање електронске литературе.

Слабе стране:	
<ul style="list-style-type: none"> - СП Економија и пословање, СП Политикологија, СП Екологија и СП Предшколско васпитање дијеле ресурсе у сједишту ВШУ. - Комисија је мишљења да лабораторијске вјежбе у Бихаћу нису вјеродостојне, односно да не испуњавају обећано у Наставном плану и програму овог СП. 	
Препоруке за унапређење:	
<ul style="list-style-type: none"> - Формирати посебну дидактичку салу за потребу СП Предшколско васпитање. - Што прије оформити посебну лабораторију за потребе СП Екологија како студенти не би морали да путују у Бихаћ како би уопште видјели адекватну лабораторију. - Особље се усавршава кроз разне видове едукација али не би било лоше да се направи план годишњег усавршавања административног особља. 	
Ниво испуњености захтјева:	III
A.7 Управљање информацијама	
Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 7 и РС/БиХ критеријума Т.7.1	
<p>Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:</p> <p>Да ли се раде анализе о властитим кључним перформансама и индикаторима (финансијски аспекти, научно-истраживачки рад и други кључни аспекти) и у коју сврху се користе резултати? Прате ли се трендови?</p> <p>Добре стране:</p> <p>Постоје добри ресурси у погледу информационих система.</p> <p>Комисији је представљено да постоји већина ових анализа.</p>	
Слабе стране:	
<ul style="list-style-type: none"> - Поменуте анализе се спорадично проводе у оквиру СРИ-а. 	
Препоруке за унапређење:	
<ul style="list-style-type: none"> - За све наставника ангажоване на ВШУ увести научне картоне са годишњом обавезом уноса података о научно-истраживачком раду и ове податке представљени у СЕИ-у. 	
Ниво испуњености захтјева:	IV

A.8 Информисање јавности

Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 8 и РС/БиХ критеријума Т.8.1, Т.8.2, Т.8.3

Добре стране:

- Постоји Служба за маркетинг и односе са јавношћу.
- ВШУ има усвојену Комуникативну стратегију.
- Часопис SVAROG,
- Поједни СП организују научно-стручне конференције,
- ВШУ подржава објављивања уџбеника и друге литературе.

Слабе стране:

- Постоји доста неискориштеног простора на начин да јавност и поједини циљне групе (нпр. женска популација) нису упознате са могућности и предностима студирања на ВШУ.
- Конференције се не одржавају периодично

Препоруке за унапређење:

- Побољшати проток информација од стране свих служби и свих запослених појединаца ка Службу за маркетинг

Ниво испуњености захтјева:

IV

A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма

Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 9 и РС/БиХ критеријума Т.9.1, Т.9.2, Т.9.3

Да би се разјаснили поједини аспекти везани за овај критеријум током посјете чланови Комисије стручњака су поставили сљедећа питања:

- Колико често радите СЕИ?
- На који начин је Алумни асоцијација укључена у процес иновирања НПП-а?

Добре стране:

- Прије 2 године основана Алумни асоцијација.
- Код иновирања НПП-а Безбједности и крмниналистике шира стручна јавност била укључена у тај процес.

Слабе стране:	
<ul style="list-style-type: none"> - Периодичну анализу самоевалуацијских извјештаја различити факултети раде у различитим временским оквирима - Налази у СЕИ су углавном описне природе. Мало је конкретних мјера за унапређење стања па се чини да ВШУ више саставља СЕИ ради других, а не за властите потребе. 	
Препоруке за унапређење:	
<ul style="list-style-type: none"> - Кориситити Алумни асоцијацију за мрежу ментора практичне наставе. - Активније укључити алумни у процес иновирања НПП-а. - Увести обавезу годишњег састављања СЕИ за све наставне јединице. 	
Ниво испуњености захтјева:	III
A.10 Периодично вањско осигурање квалитета	
Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 10 и РС/БиХ критеријума Т.10.1	
Добре стране:	
<ul style="list-style-type: none"> - ВШУ адекватно врши циклично спољашње осигурање квалитета. 	
Слабе стране:	
<ul style="list-style-type: none"> - Нема уочених слабих страна 	
Препоруке за унапређење:	
<ul style="list-style-type: none"> - Обавезно редовно циклично провјеравање и анализа стања квалитета уз израду СЕР на годишњем нивоу. 	
Ниво испуњености захтјева:	IV

3.2 Извјештај о акредитацији студијских програма

Екстерна евалуација студијских програма урађена је на бази:

- Извјештаја о рецензије 5 студијских програма од стране независних, анонимних рецензената, угледних стручњака из ужих научних области студијских програма који су били предмет посматрања,
- Плана за унапређење које су студијски програми припремили на основу извјештаја рецензената,
- посјете високошколској установи и увида у реално стање обављено од стране комисије стручњака.

Студијски програми евалуирани су у односу на Критеријуме за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија и то:

- 1. Политика осигурања квалитета студијских програма (1.1, 1.2, 1.3),
- 2. Креирање и усвајање студијских програма (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6),
- 3. Учење, поучавање и вредновање усмјерени на студента (3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7),
- 4. Упис и напредовање студената, признавање и сертификавање (4.1, 4.2, 4.3),
- 5. Људски потенцијала (5.1, 5.2, 5.3, 5.4),
- 6. Ресурси и финансирање (6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5),
- 7. Управљање информацијама о студијским програмима (7.1, 7.2),
- 8. Информисање јавности о студијским програмима (8.1),
- 9. Континуирано праћење, периодична евалуација и ревизија студијских програма (9.1, 9.2, 9.3, 9.4) и
- 10. Мобилност академског особља и студената (10.1, 10.2, 10.3).

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Безбједност и криминалистика	Први циклус	Дипломирани правник за безбједност и криминалистику - 240 ECTS
<p>ДОБРЕ СТРАНЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Адекватан наставни ансамбл - Добри физички ресурси - Наставници доступни студентима - Практична настава и подршка запошљавању по окончању студија - Постоји подршка ВШУ научном раду наставника и сарадника 		
<p>СЛАБЕ СТРАНЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Претјерана централизација свих процеса у рукама менаџмента ВШУ. Неопходно је развојити свакодневно управљање овим СП од унапређења струке. 		
<p>ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Направити срењорочан план развоја људских ресурса и материјално техничких улагања. - У већој мјери укључити наставнике и сараднике у доношење одлука везаних за унапређење струке. - Унаприједити савјетовање у одабиру каријере студената - Укључити студенте у формални систем осигурања квалитета путем студентских представника. - Повећати мобилност наставника, сарадника, администрације и студената кроз организовање Help Desk-а за међународну сарадњу и на овом (просторно издвојеном) СП. 		
НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	IV	

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Екологија	Први циклус	Дипломирани еколог – 240 ECTS
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Студијски програм је у складу са затјевима тржишта рада. - Постоји повремена (на захтјев) подршка усавршавању наставника и сарадника - Позитивни ставови студената о наставном процесу и компетенцијама. - Менаџмент ОЈ изразио жељу за пријемом нових сарадника из редова најбољих студената. - Студенти учествују у изради самоевалуционог извјештаја. - Библиотека добију савремену литературу. 		
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Хитно расписати конкурс за пријем у пуни радни однос најмање једног наставника и сарадника (епидемиолога или специјалисту хигијене и заштите животне средине) - Неопходно је иновирати НПП при чему је потребно повести рачуна да се додјели одређен број сати/наставних часова практичној настави и то треба да буде преточено у ECTS кредити морају бити и бодове. - Увести институцију студента демонстратора - Именовати сарадника за осигурање квалитета 		
НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	III	

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Економија и пословање	Први циклус	Дипломирани економиста (уз додатак модула) - 240 ECTS
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Наставни план и програм модеран и усклађен са истима најреномиранијих ВШУ из региона - Садашњи и свршени студенти имају врло добро мишљење о наставницима који им предају и компетенцијама које стичу на овом СП. - Менаџмент и Научно-наставно вијеће организационе јединице прихватили препоруке рецезената и поднијели захтјев Сенату за расписивањем конкурса за пријем нових наставника и сарадника. - Ово је један од ријетких СП на овој ВШУ код које је мобилност студената заступљена и у пракси. 		
СЛАБЕ СТРАНЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Назив студијског програма не одговара садржини (ВШУ нема капацитете да испуни очекивања која произилазе из оваквог назива СП). - Број наставника и сарадника у пуном радном тренутно (до завршетка расписаних конкурса) НЕ задовољава законску норму. - Постојећи наставници су прептерећени и близу законском максимума (од 12 часова седмично) и поред тога што већина њих није у пуном радном односу. - Не постоје научни картони за наставнике и сараднике већ се оцјена њиховог научно-истраживачког рада проводи тек периодично (приликом избора у звања). - СП дијели ограничене просторне ресурсе са још четири СП у сједишту Универзитета. - На ВШУ распрострањена пракса избора наставног особља на више УНО, чак и када се ради о наставницима који нису у сталном радном односу на УНО. Такође, примјећена је пракса избора у више УНО које нису чак ни сродне што доводи у питање компетентност тако изабраних наставника. 		

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:

- Хитно довршити процедуру пријема додатних наставника и сарадника по расписаним конкурсима како би број наставника у пуном радном односу био увећан за три (3), а број сарадника за два (2) чиме би се испунио минимална законски услов за лиценцирање/акредитацију.
- Изборе у звања повезати са закључивањем радног односа са ВШУ.
- Дефинисати у Правилнику да је могуће имати избор у звања за само једну УНО.

НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:

II

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Политикологија	Први циклус	Дипломирани политиколог - 240 ECTS
<p>ДОБРЕ СТРАНЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наставници у пуном радном односу врло посвећени раду са студентима, подстичу њихов интелектуални развој чак и изнад онога што је предвиђено НПП-ом - Садашњи и свршени студенти имају врло добро мишљење о наставницима који им предају и компетенцијама које стичу на овом СП - Менаџмент ОЈ поступио по препорукама Рецезената овог студијског програма и ангажовао значајан број, тачније тринаест (13), додатних наставника и сарадника, чиме је ситуација значајно поправљена с тим да Комисија уочава да се ради о допунском радом односу. Комисија је добила увјеравање од стране менаџмента овог СП да су учинили једно што је било могуће у овако кратком период да поступе по препорукама рецезената, а да постоји намјера јачања кадровске базе у наредном период кроз пријем наставника и посебно сарадника из редова најбољих студената. - Постоји повремена (на захтјев) подршка усавршавању наставника и сарадника 		
<p>СЛАБЕ СТРАНЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Број наставника и сарадника у пуном радном односу тренутно једва задовољава законску норму - СП дијели ограничене просторне ресурсе са још четири СП у сједишту Универзитета 		
<p>ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:</p>		
<p>НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:</p>	<p>III</p>	

Назив студијског програма:	Ниво студија:	Назив(и) излазних квалификација:
Предшколско васпитање	Први циклус	Дипломирани васпитач предшколске дјеце
ДОБРЕ СТРАНЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Адекватан наставни ансамбл. - Студијски програм је у складу са захтјевима тржишта рада. - Постоји повремена (на захтјев) подршка усавршавању наставника и сарадника - Позитивни ставови студената о наставном процесу и компетенцијама. - Наставници посвећени развоју креативности код студената. - Развијена сарадња са предшколским образовним и васпитним институцијама како у виду праксе, тако и каснијег запошљавања. 		
СЛАБЕ СТРАНЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Недостаје дидактичка сала. - СП дијели ограничене просторне ресурсе са још четири СП у сједишту Универзитета. 		
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:		
<ul style="list-style-type: none"> - Опремити дидактичку салу. 		
НИВО ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЈЕВА:	IV	

3.3 Препорука за акредитацију

Након увида у комплетну достављену документацију, посјете високошколској установи и анализирања свих докумената, процедура и начина функционисања високошколске установе, те спровођења поступка оцјењивања, утврђен је сљедећи ниво испуњености захтјева стандарда и критеријума:

КРИТЕРИЈУМИ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
A.1 Политика осигурања квалитета	III
A.2 Израда и одобравање програма	III
A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента	IV
A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација	IV
A.5 Људски ресурси	III
A.6 Ресурси за учење и подршка студентима	III
A.7 Управљање информацијама	III
A.8 Информисање јавности	IV
A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма	III
A.10 Периодично вањско осигурање квалитета	IV

Након увида у достављену документацију, извјештаја о рецензији студијских програма, планова за унапређење које су студијских програми припремили на основу извјештаја рецензента, посјете високошколској установи и увида у реално стање обављеном од стране комисије стручњака:

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
Безбједност и криминалистика (1. циклус)	IV
Политикологија (1. циклус)	III
Екологија (1. циклус)	III
Економија и пословање (1. циклус)	II
Предшколско васпитање (1. циклус)	IV

На основу укупне оцјене квалитета Комисија даје препоруку Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске да, у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, високошколској установи Независном универзитету **изда рјешење** о акредитацији на 5 година.

Комисија на основу увида у независне рецензије студијских програма и обављене екстерне евалуације студијских програма пријављених за акредитацију **препоручује** за акредитацију студијске програме наведне у претходној табели чији су нивои испуњености захтјева III и IV, а за писмо очекивања студијске програме чији је ниво испуњености захтјева II.

Чланови Комисије:

Проф. др Марко Ђого, председник

Проф. др Невенка Махер, члан

Дипл. инж. Бошко Боројевић, ма, члан

Мр Мирза Оруч, члан
